

технологіями з високим рівнем професійної майстерності, сформує особистість, здатну для цілеспрямованого самостійного життя.

Бордюженко Т.А.

ВДПУ ім. М. Коцюбинського

МОЖЛИВОСТІ ШКІЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПЕРВИННОЇ ПРОФІЛАКТИКИ ЗАЛЕЖНОСТІ ПІДЛІТКІВ ВІД ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИН

Підтримуємо позицію багатьох українських дослідників (В.Беспалько, А. Вієвський, В. Дивак, К. Лепеха, А. Нагорна та ін.), що проблему профілактики залежності підлітків від психоактивних речовин (ПАР) мають розв'язувати педагоги в співпраці з шкільними психологами, тобто з тими, хто має постійний і безпосередній контакт з учнями. Проте, ми не можемо погодитись, що профілактична діяльність має зводитись лише до інформування учнівської молоді щодо шкідливості наркотиків і токсикантів.

Основна мета має полягати в тому, щоб формувати в дітей цінності здорового способу життя, зберігати й укріплювати фізичне, психічне й соціальне здоров'я. Щоб школа для учня була не лише спілкуванням з однолітками, а й з учителями, яких він поважає, любить, з ними цікаво, вони надійні порадики, їм він довіряє.

Вважаємо, що пріоритетною для школи має стати позитивна профілактика, метою якої є виховання успішної людини, яка здатна справлятися з власними психологічними утрудненнями й життєвими проблемами, не потребує прийому ПАР.

Вчити навичкам позитивної профілактики можна на будь-якому уроці, класній годині і позакласних заняттях. Це і є основа успішної профілактики. Організуючи дослідження, ми виходили з того, що під час вивчення кожного шкільного предмету в учителя є можливості для здійснення первинної профілактики залежності підлітків від ПАР. Пошук таких можливостей, а також необхідних форм, методів і засобів здійснювався студентами всіх спеціальностей. На допомогу студентам викладачі пропонували науково-популярні фільми.

У результаті перегляду таких фільмів разом із студентами були визначені можливості кожного навчального предмету для здійснення первинної профілактики залежності підлітків від ПАР. Одержані результати представляємо у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Можливі форми здійснення первинної профілактики залежності підлітків від ПАР під час вивчення шкільних предметів

Навчальний предмет	Можливі форми здійснення профілактики
Мова, література	Ознайомлення з творами, в яких вказується на шкоду тютюну, алкоголю та ін.
Народознавство	Обговорення традицій українського козацтва, перегляд відеороликів про сучасне українське

	тверезе весілля
Історія	Ознайомлення з історією виникнення та розвитку ПАР, згубних наслідків їх уживання на національному та світовому рівнях
Географія	Демонстрація фільмів про рівень розвитку країн, де проголошено сухий закон і смертна кара за вживання наркотиків. Переконавання в тому, що подорожі світом дають людині справжню насолоду.
Правознавство	Наведення прикладів підліткової злочинності, що викликана дією ПАР, обговорення наслідків
Біологія	Демонстрація впливу ПАР на мозок, серце, печінку, склад крові, репродуктивну систему тощо.
Хімія	Вивчення складу ПАР, їхнього впливу на організм
Фізкультура	Демонстрація відеороликів про здоровий спосіб життя спортсменів, їхні спортивні досягнення, життєві можливості

Організовуючи первинну профілактику залежності підлітків від ПАР, учителю важливо враховувати, що основним напрямом має бути розширення життєвого простору підлітка шляхом активного залучення його в життя соціуму, формування в нього основних цінностей здорового способу життя.

У таблиці 1 представлені лише деякі можливі форми здійснення первинної профілактики залежності підлітків від ПАР під час вивчення шкільних предметів. Пошук інших можливостей здійснення вчителями-предметниками антипропаганди тютюну, алкоголю та наркотиків відносимо до подальших напрямів долідження.

ВайтеховскаяД.

МГУ им. Кулешова, Беларусь

ОСОБЕННОСТИ СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОГО СОПРОВОЖДЕНИЯ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ С НИЗКИМ СОЦИАЛЬНЫМ СТАТУСОМ В ГРУППЕ СВЕРСТНИКОВ

Вместе с формированием новой системы образования стала развиваться идея социально-педагогического сопровождения развития детей. Она возникла в рамках проблемы оказания эффективной квалифицированной психологической и социально-педагогической помощи.

Парадигма сопровождения приобрела особую популярность среди моделей психолого-педагогической и психологической службы в образовании (М. Р. Битянова, Е. И. Казакова, Р. В. Овчарова др.).

Однако, несмотря на достаточно большое количество публикаций по проблеме социально-педагогического сопровождения, недостаточно изучена специфика социально-педагогического сопровождающей работы применительно к различным категориям, сопровождаемых в разных типах образовательных